

Een Brabantse imkershereniging

Tekst en foto's Bart de Coo

Weliswaar krijg ik van Wim van den Oord nog geen hand, maar een 'elleboog'. Daaronder verstaan we tegenwoordig een begroetingsgebaar en geen daad van geweld. Jos Römgens gaat rustig alle tafels af om met zijn mobiel de QR-codes van de Coronacheck app te lezen. Verder lijkt het een verenigingsavond te worden zoals het Sint Ambrosiusgilde in Oirschot en de Beerzen die al tijden organiseert. Het verenigingsleven krabbelt op.

Sinds enige jaren beschikt het Brabantse 'gilde' over een prachtige verenigingsstand, waar alle cursussen plaatsvinden. De stand staat op een oude vuilnisbelt, waaraan de imkers bijgevolg de naam 'D'n Biebult' hebben gegeven. Er staat nog een oude stand, traditioneel langwerpige model, die afgedekt is met ijzeren platen. Maar de nieuwe stand die er pal naast staat, is een reeks paviljoentjes met puntdaken. Dat is weer eens wat anders. Bij het ontwerp hebben ze gedacht aan Broeder Adam, die zijn bijen bij voorkeur in groepen van vier opstelde, waarbij de vier kasten zodanig geplaatst waren dat ieder volk in een verschillende richting uitvloog. Dit helpt tegen het vervliegen en daarmee tegen het verspreiden van pathogenen. Noem het 'social distancing', met nog zo'n hedendaagse term.

In de oude stand zit een koffiehok waar de onderhoudsploeg – de 'bultwerkers' – tussen de bedrijvheden door zit te leuten. Die ploeg komt iedere laatste zaterdag van de maand bij elkaar. En dan is er nog een paviljoen met een grote tafel en een stiftbord aan de balken bevestigd. Dat is de lesruimte om zo te zeggen. Het is duidelijk waar de laatste les over ging: op het bord staat een grafiek getekend, waarin het verloop van de broedomvang tegen het aantal mijten in de loop van het seizoen zijn afgezet, met respectievelijk een rode en een zwarte lijn.

Ons Mevrouw

En dan is het eindelijk half oktober geworden; we kunnen weer een imkerscafé houden. De meer dan 120 (!) leden van het gilde zijn vanavond sinds lange tijd weer in de gelegenheid om bij elkaar te komen. Weliswaar hebben ze

zich beholpen met bijkomsten op afstand, waarbij je een beetje achter een beeldscherm een biertje kon gaan zitten opentrekken, maar daar doen we het nu niet meer voor.

Het café vindt plaats in hartje Middelbeers, in ontmoetingscentrum 'Ons Mevrouw', vernoemd naar mevrouw Smulders-Beliën, burgemeester van de Beerzen van '46 tot '66. Veel leden die binnenkomen leveren eerst een of meerdere producten in ter beoordeling door het Bijkersgilde onder leiding van Els Voorbij. Het Bijkersgilde heeft in de Beerzen duidelijk een stevige poot aan de grond. Het schijnt dat het alleen in het oosten van het land maar geen wortel wil schieten. In het zuiden gaat alles zo te zien uitstekend. In een afgezonderde ruimte zitten de experts met stofjassen aan en verschillende hoofddekseis op aan formicatafels te oordelen over raathoning, geslingerde honing en bijenwas. De keurmeesters zijn een en al ernst en aandacht.

Even na etenstijd, terwijl de keurmeesters al lang bezig zijn, zit de tent ramvol. Mensen hebben elkaar lange tijd niet meer gezien en het kost weinig moeite om het ijs te breken. Vanuit een berg-hok worden torens extra systeemstoeien aangevoerd. Dat er daarvan te



Verenigingsstand van het Sint Ambrosiusgilde



Volle zaal



Keurmeesters van het Bijkersgilde beoordelen de inzendingen

weinig zijn, is gauw duidelijk. Dan dimt het licht en wacht voorzitter Henk Casteleijns op stilte. In zijn praatje beschrijft hij zichzelf als een 'vitale grijsaard', waarvan akte.

Wensen

Hij steekt van wal met praktische tips voor de maand oktober en hij maakt reclame voor de beginnerscursus: leden die meedoen krijgen tien procent korting, waarmee een jaar lidmaatschap meteen is terugverdiend. Of er nog belangstellenden zijn voor een bestuursfunctie. Er zouden trouwens best wat vrouwen en jongere mensen mogen toetreden. Een snelle blik in de zaal leert dat Henk met die oproep een heel grote wens uitspreekt.

De vereniging probeert actief de kas te spekken, bijvoorbeeld met de suikerverkoop. Henk vertelt dat er maar liefst zevenhonderd plastic suikerkanen in omloop zijn, die volgend jaar opnieuw gevuld kunnen worden. Maar spoel ze niet uit! Want met suikerresten in de kannen zijn ze gek genoeg veel beter beschermd tegen bederf. Is er verder nog belangstelling voor een korte praktische cursus 'het behandelen van honing'? Vochtpercentage meten, honing slingeren en afschrijven, crèmehoning maken? Elf keer per jaar probeert de vereniging zo'n imkerscafé als dit te organiseren. Er is



Informatiebord van 'D'n Biebult'

altijd een spreker. Vaak is dat Wim van den Oord of Jos Römgens, maar er wordt ook geregeld iemand van buiten uitgenodigd.

Traditioneel houdt Jan van Leest een praatje over 'de plant van de maand'. Jan heeft jarenlang, bijna tot zijn eigen verbazing, een kwekerij gehad. Dan zag hij gauw genoeg op welke planten de bijen goed vlogen. Over snoeien, voeding, bodemgesteldheid en wat dies meer zij hoef je Jan niets te vertellen, 'maar ik kijk ook gewoon op Imkerpedia hoor, ha ha!'

Drachtplanten

Als hij wil beginnen met een headset op zijn hoofd, dan weigert de apparatuur iedere medewerking. Een man die net nog tevreden om zich heen kijkend zat te mompelen dat hij het zo heerlijk vond dat dit soort avonden eindelijk weer kunnen, is de eerste die naar voren rent. Een roedel techneuten klontert om hem heen om dat verwenste scherm weer aan de praat te krijgen. Dat duurt gênant lang, waarop in Ons Mevrouw het geroezemoes aanzwelt. Als Jan na een flauw gejuich eindelijk weer verder kan, dan schuurt en kraakt de microfoon bij iedere hoofdbeweging. Als ook dat verholpen is, komt er eindelijk vaart in de avond.

De volgende spreker is Joke van Gils. Ze is verbaasd over de lichte controverse die ze veroorzaakte met haar artikel over VarroMed (*Bijenhouden*, nr. 4). Zij gaat het hebben over stuifmeel en bijengezondheid. Joke is zenuwachtig, maar dat maakt mensen altijd sympathiek. Ze doet het voor het eerst, vertelt ze, maar ze heeft er een grote eer in gesteld om er iets moois van te maken en dat doet ze. De zaal is geduldig en vergevingsgezind en langzaam maar zeker herstelt ze zich.

De avond eindigt met verschillende uitreikingen. Nog geen diploma's voor beginners helaas, om bekende redenen. Wim van den Oord overhandigt het diploma 'Bijengezondheid', dat deelnemers aantrok uit alle uithoeken van het land. Die zijn zodoende niet allemaal aanwezig. De honingkeurmeesters zijn ook tevreden. Ze mochten maar liefst zevenentwintig inzendingen beoordelen, wat meer is dan op menige NBV-Studiedag. Waarna bar, bier en bitterballen. Om 22 u is Ons Mevrouw weer bijna leeg. ◆